

Titel: Verden er et Paradiis for alle, saavel for de Vantroer, som for Guds Børn, skjønt i ulige Henseende og paa ulige Maade.

Citation: "Verden er et Paradiis for alle, saavel for de Vantroer, som for Guds Børn, skjønt i ulige Henseende og paa ulige Maade.", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 2*, J.R. Thiele, 1772, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/text/tfs-texts-2_002-shoot-workid2_002_008.pdf (tilgået 07. december 2021)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 2

Ophavsret Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen.](#)

1

Verden er et Paradiis for alle, saavel for de Vantroee, som for Guds Børn, skiønt i ulige Henseende og paa ulige Maade.

Kiøbenhavn, 1772. Trykt og findes tiikiøbs hos Joh. Rud. Thiele, boende i store Helliggeiststrædet.

2

1. For de Vantroee, bestaaer af syv Stykker.

Det Første er Beskuelsen af deres verdslige Rigdom, saa at de tilbede ingen anden Gud end Rigdom, ønsker allene at mad blive anseete af Verden for deres Lykke og Rigdom, og det at være rige, er dem Kilden til alt den Lyksalighed, de ønsker sig i denne Verden.

Det Andet, er Rigdoms Brug til Ære og Anseelse for Verden, til Øiens Lyst, Kiøds Lyst, og et overdaadigt Væsen, hvilke trendePoster settes imod Troe, Kierlighed og Haabet, som udgiør de trende virkelige Stykker af den sande menneskelige Lyksalighed; Øyens Lyst. At beskue sig selv allene i sin Sammenhæng med den synlige Verden og det, som kan lyksaliggjøre os i den synlige Verden; i stæden for at beskue sig selv i sin Sammenhæng med Gud, og med det, som kan lyksaliggjøre os i Guds Samfund, Naa-

3

og Velbehag er det, som Skriften kalder Troe. Kiøbs Lyst er det samme for vantroe Mennesker, som den sande, reene og rette Kierlighed er for Guds Børn. Guds Børn har faaet Forstand og Smag paa det behagelige for Siælen, og det bestaaer i at elske og vise sin Kierlighed mod Gud ved Godgiørenhed mod sin trængende Næste, som Huusholdere og ikke Eiere af Rigdommen; men vantroe Mennesker veed ikke af anden Kierlighed, end Egenkierlighed at sige, og det som en syndig Egenkierlighed kan føde af sig. Hovmodige Forestillinger om deres Magt og Lykke er deres Øiens Lyst, og sandselige Fornøjelser ved deres Rigdoms Brug er Kiøds Lyst. Livets Overdaadighed, eller (efter Apostelen Joh. egentlige Forstaaelse) Bestræbelse efter en versllig Herligheds Opnaaelse, er det samme for de Vantroee, som det store Saligheds Haab er for de Troende.

Det Tredie, er deres egen Sind og Villie, at de ved deres Verdens Lykke seer sig i Stand til at faae deres Villie frem i Verden, til at forfremme deres Øinens Lyst, Kiøds Lyst og Livets Overdaadighed, hvorved ingenlunde den anden Verdens Lyksalighed haves i Øie. Det Fierde, er at de ingen Trang hverken i det Timelige eller Aandelige veed af at

4

sige, de have ikke nødig at bede om daglig Brød, thi de synes at kunde leve Gud og hver Mand utrængte deres heele Livstid. Hvad det aandelige angaaer, da have de jo intet at behøve, thi naar de have Sundhed, veed de af ingen Sorg, og følgelig ingen Trøst behøve, Guds Ord meene de kan være godt nok for Fattige, som intet andet have at trøste sig ved. De kan derfor ikke med Andagt bede den fierde Bøu. De leve ganske sørgesløse, undtagen hvad Fornøjelserne angaar og hvad Maade og Salighed vedkommer, da som det ikke bruges uden i den anden Verden, tænker de, naar den Tid kommer, bliver der vel Raad. Allermindst synes de at trænge til at iagttage deres Pligter og Kierligheds øvelse i Verden, de veed ikke af anden Forbindlighed at sige, end at leve efter Moden, og som Stands Personer.

Det Femte, er deres Synde Sikkerhed: de vil ingen Pligter og Forbindlighed viide af at sige og saa kan de ikke

heller vide af Syndeskyld, hvorfor de ikke har nødig at bede den femte Bøn. Rigdom synes ligesom at frikende dem fra alle Laster og Synder; de behøve ikke at agere Røvere; de have nok alligevel; ei at bedrive Hver de kan med Penge skiule, det, som Fattig nødes til at aabenbare; ei at bedrage andre, da deres Rigdom sætter dem i Stand til at betale deres Gield; de behøve ikke paa nedrige Maader at ud-

[5](#)

sue deres Næste, da deres ordentlige Renter kan være nok for dem, uden at betænke, at jo større deres Lykke er i Verden, jo flere Forbindligheder ligger der paa dem, jo vigtigere er deres Ansvar, jo større Syndeskyld stikker de i, jo mere bliver de deres Herre skyldige, naar de, engang skal gjøre Regnskab, og jo større Fare staaer de for at forøde deres Herres Gods.

Det Siette, er at de ingen Fristelser og Anfægninger veed af at sige. Daarligheder og Forfængeligheder er deres Paradiis, da de anseer det Onde, som godt og det Gode som ondt; de anseer Anledninger til det Onde og Fristelser, som Lyksalighed, tager derimod med begge Hænder, og løber frievillig derudi; og derimod anseer Anledningen til det Gode som Ont, ja endog anseer de Prøver, Gud sætter paa dem, de kierligheds og Lydigheds Beviisninger, Gud har givet dem i deres Lykke og Velstand til at gjøre got, og blive rige i gode Gierninger anseer de, som en Byrde og noget modbydeligt. De kan ikke bede, leed os ikke i Fristelse, da de selv frivillig underkaste sig dem, og ansee Fristelser eller Anledninger til at opfylde deres Øiens Lyst, Kiøds Lyst, og et overdaadigt Væsen, som Lyksalighed selv.

Det Syvende, er at de stædse kunde leve i Velstand og Lykke her i livet; Døden er det reneste Onde de veed af at sige, thi her

[6](#)

Har Lyksaligheden Ende for dem, som har sadt al Lyksalighed i de synlige og forbigængelige Ting; men her fuldkommes den for Guds Udvalgte som have haft deres Hovedlyksalighed i Troe, Kierlighed og Haabet, deres Møie og Besværlighed forbi, men Belønningen staaer tilbage og Saligheden bier dem, der, hvor de uafadelig kan love og prise Gud, som i Verden har været deres største Lyst og Fornøielse.

II. For Guds Børn bestaaer den ligeledes af Syv Stykker.

Det Første, Sandheds, Gudskundskabs og Troens Paradis, GudsNavn helliges for dem.

Det Andet, i Guds Kierligheds Paradiis,

at de leve i Naadens Rige paa Jorden, de nyde Guds Riges Fordeel, Retfærdighed, Glæde og Fred i den hellige Aand.

Det Tredie, i Salighedens Para

diis; de ere opfyldte med det store Saligheds Haab, de veed Guds Villie, Hensigt og Øie merke med dem, at de ere skabte, igienløste og igienfødte til den anden Verdens Lyksalighed. De ere beskikkede af Gud til det store Saligheds Haab; de ere Guds Elskelige, Hellige og Udval-

[7](#)

de. Der er en Overeenstemmelse imellem Guds Gierninger og Veie med dem i denne og den anden Verden. Alle Guds Gierninger gaaer ud paa at helliggjøre og saliggjøre dem. Det er Guds gode, fuldkomne og behaglige Villie med dem, endog i denne Verden; og hermed skeer Guds Villie her, paa Jorden, som den er udi Himmelen. Det Fierde, i Guds velsignede Paradiis, de nyde ikke alene Guds Velgjerninger i det Aandelige men og i det Timelige, men disse blive velsignede for dem ved de aandelige Naadegaver, ved Troe, Kierlighed og Haabet; de annamme alting af Guds Haand med Taksigelse baade Medgang og Modgang; alting fører dem til et og det samme Maal, og alting bliver overflødig hos dem til Guds Lov og Taksigelse, og deres Næstes Nytte, hvilket er deres Lives sande Velsignelse og Glæde.

Det Femte, Guds Naade Paradiis,

de føle, blant andre Møisommeligheder, denne som den verste at de ere Syndere, og at de trænger til Naade, men denne Lidelse bliver og lettet for dem i Bod og Poenitence. Disse Torne blive afbrudte for dem ved Troen til Jesu Død, den skiænker dem daglig en fuld Syndernes Forladelse; de merke, at de leve i Naadens Paradiis, der hvor Livsens troende Jesus Christus er, saa der med Tillid ken bede den femte Bøn.

[8](#)

Del Siete, er Korset, Christi Korsets Samfund, der veileder dem til Korset og igiennem Korset til Herligheden. Guds Børn anseer det ikke for en Fristelse og Ulykke i Verden at staae i Christi Korses Samfund, at lide, for at komme til at gjøre det Gode, eller lide for Retfærdigheds Skyld; de anseer det hellere for en Fristelse og et

onde at drage i Aag med de Vantroer og besmitte deres Samvittighed med onde Gierninger. Dog behøve de hertil Guds Veiledelse, Forsyn, Villie og Behag, og at bede: leed os ikke i Fristelse.

For det Syvende, er deres Tillid til Guds Hielp og Frelse, den Styrke og Assistance, som de kan vente sig af Gud i alle Tilfælde, den Frelse og Forløsning, de have at vente fra alt Ondt, det salige Maal, som de stunde til, og den salige Ende, som det omsider skal tage med alle de Troendes Lidelser. Overalt er ikke alleeneste Maalet herligt, som Guds Børn stunder til, men Veien selv er herlig, som fører til dette Maal; det er den simple, søde og sande Vei, som de gaaer paa, det er en simpel Vei, da det er Troens Vei, det er den største Eenfoldighed, samlet med den største Visdom; det er en sød Vei, da det er Kierligheds Vei, og det er en sand Vei, da Guds Børn alleene paa denne Vei har med det sande, bestandige og evige at gjøre og Korset selv tiener dem til at skielne imellem det falske og sande, og undgaae den Forkrænklighed, som er i Verden, formedelst Begierligheder.